

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**Брюксел, 11 януари 2011 г. (18.01)
(OR. en)**

18239/10

**DEVGEN 417
RELEX 1148
ACP 341
OCDE 9
CONAFA 118**

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	15912/09 - 11081/10 - 17769/10
Относно:	Оперативна рамка за ефективност на помощта — Консолидиран текст

1. На 17 ноември 2009 г. Съветът по общи въпроси и външни отношения прие заключения относно оперативна рамка за ефективност на помощта¹.
2. На 14 юни 2010 г. Съветът по външни работи /министри на развитието прие заключения на Съвета относно разпределението на труда между държавите, с които бяха добавени или заменени редица елементи².
3. На 9 декември 2010 г. Съветът по външни работи/министри на развитието прие заключения на Съвета относно взаимната отчетност и прозрачност — четвърта глава на оперативната рамка на ЕС за ефективност на помощта³.

¹ Док. 15912/09

² Док. 11081/10

³ Док. 17769/10

4. Всички тези елементи са обединени в приложения текст.
 5. След влизането в сила на Договора за Европейския съюз от 1 декември 2009 г. изразът „Комисията и държавите-членки на ЕС“ бе заменен с „ЕС и неговите държави-членки“, където е необходимо.
-

Оперативна рамка за ефективност на помощта

Консолидиран текст

I. РАЗДЕЛЕНИЕ НА ЗАДАЧИТЕ

1. Кодексът за поведение на ЕС относно взаимното допълване и разделението на труда в областта на политиката за развитие представя ръководни принципи със съответни мерки, предоставя ръководство на държавите-членки и Комисията и следва бързо да се приложи във всички страни партньори по прагматичен начин, като се вземат предвид специфичното положение на страните партньори и като се подкрепя тяхната собствена ангажираност. Изложените по-долу мерки укрепват дейностите, което вече са изпълнени в рамките на Инициативата за ускорено разделение на задачите (FTI-DoL). Следва да се вземат допълнителни мерки, за да се намалят пречките пред напредъка, установени в рамките на системата за наблюдение на Инициативата за ускорено разделение на задачите и чрез мисиите на национално равнище. Тези мерки включват подобряване на диалога относно разделението на задачите, както със страните партньори, така и с другите донори, ясно определяне на структурите за вземане на решения на донорите, подобряване на комуникацията между централната служба на донора и националната служба и по-систематично събиране на необходимата информация, *inter alia*, чрез по-нататъшно подобряване на съществуващата система за наблюдение на Инициативата за ускорено разделение на задачите. Държавите-членки и Комисията ще използват съществуващите на национално равнище механизми, за да гарантират ангажираността на страните партньори.
2. По-доброто взаимно допълване и координиране в рамките на ЕС е от решаващо значение за рационалното намаляване на фрагментирането на помощта между различните държави и за решаване на въпроса за „пренебрегнатите“ от гледна точка на помощите. Този ангажимент произтича и от Кодекса за поведение. За да бъдат ефективни взаимното допълване и координирането, те следва да са основани на обмен на информация и диалог относно бъдещия ангажимент и на географската концентрация и приоритетите на държавите, като се отчита, че решенията на държавите-членки по този въпрос са суверенни национални решения. Това ще доведе до подобряване и на процесите на разделение на задачите в рамките на отделните държави, при които ЕС следва да се стреми да играе ролята на катализатор по отношение на участниците извън ЕС под ръководството и при наличието на ангажимент от страните партньори. Договореностите на водещи донори, съвместното програмиране и договореностите за делегирано сътрудничество играят ключова роля за укрепване на координирането в рамките на ЕС и за намаляване на фрагментирането.

ЕС и неговите държави-членки:

- A. Ще ускорят изпълнението на Инициативата за ускорено разделение на задачите (DoL)**
3. Ще потвърдят отново политическия си ангажимент и ролята си на улесняващи или подкрепящи донори за насърчаване на разделиението на задачите в страните от Инициативата за ускорено разделение на задачите, както се изтъква в приложения списък за сведение¹. Списъкът на страните от Инициативата за ускорено разделение на задачите остава отворен за още страни и за улесняващи и подкрепящи донори от ЕС. Държавите-членки, които още не са изразили готовност да бъдат водещи или подкрепящи фактори на настоящия етап, но биха желали да поемат тази роля в бъдеще, се насърчават да го направят.
4. До края на 2009 г. ще завършат изграждането на мрежата на ЕС за разделение на задачите на улесняващите и подкрепящите донори на ЕС в централните служби и на национално равнище в страните от Инициативата за ускорено разделение на задачите с цел подкрепа за вземането на решения и за постоянния диалог относно разделиението на задачите между централните служби и службите на национално равнище, както и в рамките на централните служби.
5. Ще постигнат съгласие улесняващите донори с помощта на подкрепящите донори от името на донорите на ЕС:
- а) да се ангажират активно с правителствата на страните партньори и с други донори с насърчаването на разделиението на задачите, за да гарантират, че разделиението на задачите е в програмата на местните общности за развитие и че се предприемат действия за постигане на реален напредък (в рамките на съществуващите форуми, където е възможно).
 - б) да подкрепят участието на страните партньори в определянето на национални приоритети (в рамките на стратегия за ограничаване на бедността и средносрочна рамка за изпълнението на разходите или подобна стратегия за развитие и бюджет) и ръководството на правителството партньор при определянето на приоритетите във връзка с ролята на донора и участието на различните сектори. Страните партньори ще бъдат насърчавани да определят областите за засилена или намалена подкрепа и да посочат предпочитанията си относно донорите, които следва да продължат активно да участват във всеки сектор.

¹ Списък на улесняващите и подкрепящите донори от ноември 2009 г. е приложен за сведение.

- в) да работят със страните партньори и всички донори за събиране на необходимата информация и предприемане на подготвителни действия за разделението на задачите, т.е. изготвяне на опис „кой какво прави“, по възможност въз основа на съществуващите системи на страните партньори за управление на помощта.
- г) да насърчават самооценките относно това кои донори имат сравнителни предимства и в кои сектори, както и какви възможности за действие съществуват по отношение на донорските програми и договореностите за водещи донори.
- д) да организират съвместни срещи или съвместни мисии на национално равнище на подходящото ниво с цел запълване на останалите информационни пропуски, откриване на проблемните моменти и улесняване на вземането на решения и постигането на съгласие по следващите стъпки, свързани с разделението на задачите с правителството партньор, местните представители на ЕС и другите донори. До края на 2009 г. водещите фактори съвместно ще разработят предварителен график за тези събития, основан на приноса на страните партньори, където е възможно.
- е) До 31 март 2010 г. въз основа на извършената работа и на допълнителните действия в съответствие с описаните по-горе мерки да разработят съвместен план за действие и срокове за всяка страна от Инициативата за ускорено разделение на задачите за осъществяване на разделението на задачите. Планът трябва да се основава на Кодекса за поведение и на инструментариума за разделението на задачите, като се вземат предвид и международните принципи на добрите практики за разделение на задачите под ръководството на самата страна². Съвместният план за действие следва да бъде координиран със страните партньори и другите донори с оглед включването му в съвместните стратегии за подпомагане, където те съществуват.
- ж) да насърчават обмен на мнения относно многогодишни програми чрез:
 - и) улесняване на прилагането на Общата рамка за изработване на стратегически документи по страни и съвместното многогодишно планиране от март 2006 г.³, включително поемане на водеща роля при формулирането на препоръки за процеса, описан в точка Б. 7 по-долу,

² В документа за добри практики, представен на работната група на ОИСР/КПП „Ефективност на помощта“, са определени осем принципа относно разделението на задачите под ръководството на самите страни и взаимното допълване. вж. <http://www.oecd.org/dataoecd/32/21/43408412.pdf>

³ Заключение на Съвета относно финансирането за развитие и ефективността на помощта: предоставяне на повече, по-бърза и по-ефективна помощ (док. 8243/1/06 REV 1 от 7.4.2006 г.). вж. също док. 7068/06.

- (ii) полагане на усилия за разработване на съвместни стратегии за подпомагане във всички страни партньори от Инициативата за ускорено разделение на задачите,
- iii) консултиране на други донори от ЕС на национално равнище относно многогодишните програмни документи и по време на началната фаза с цел укрепване на полезните взаимодействия и ограничаване на самостоятелните действия;

като същевременно полагат усилия както за ограничаване на използването на вертикални фондове или инструменти извън многогодишните, така и за съобразяване с приоритетите, по които е постигнато съгласие с правителствата на страните партньори. Промените в политическите приоритети следва да се адаптират чрез препрограмиране, като по този начин се избягва прекомерното увеличаване на намесите ad hoc.

- 6. За да се подкрепи този процес на национално равнище първоначално ще бъдат организирани срещи на ЕС на тристранна основа, на които i) улесняващите донори на ЕС ще докладват относно напредъка и ii) по-нататъшните стъпки ще се обсъждат за избрани случаи от дадени страни с участието на представители от местните делегации на ЕС/посолства/национални служби. Резултатите от съвместния процес на наблюдение на Инициативата за ускорено разделение на задачите ще предоставят евентуална основа за подбор на случаи от дадени страни.

Б. Ще продължават секторната концентрация чрез пренасочване и съвместни програми

- 7. Ще продължават изпълнението на ангажиментите, залегнали в Кодекса на поведение, във връзка със секторната концентрация в рамките на съответните процеси на национално планиране. Ще развиват, прилагат и обменят информация относно плановете на отговорните сектори за засилена секторна концентрация⁴, основани на диалог с правителствата партньори и други донори, както и на анализ на въздействието на потенциалния недостиг във финансирането.

⁴ Ще бъдат отчетени спецификите на Европейския инструмент за съседство и партньорство, който се управлява от Комисията.

8. Ще засилят участието в съвместни многогодишни програми, основани на стратегии за развитие на страните партньори, и ще използват съвместните програми на ЕС като прагматичен инструмент за постигане на напредък при разделението на задачите. За целта до юли 2010 г. ще подберат определен брой страни, където ЕС ще работи за прилагането на съвместни програми с оглед пълноценната им оперативност до 2014 г., като се започне със страните от Инициативата за ускорено разделение на задачите. Съвместните програми ще се разработват в съответствие с Общата рамка от 2006 г. за изготвяне на стратегически документи за страните и съвместната многогодишна програма. Този процес следва да бъде гъвкав и отворен, да се основава на съществуващи анализи, процеси и договорености, и да включва максимално широко участие на донорите. Там където разработването на общи стратегии е вече в ход, като стратегиите за съвместно подпомагане или подобни процеси, съвместните програми на ЕС ще допълнят, засилят тези съществуващи процеси и където е възможно, ще бъдат част от тях с цел избягването на излишни паралелни процеси.

В. Системно ще наблюдават напредъка в централните служби и на национално равнище

9. Въз основа на съществуващи данни, включително статистики на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и Комитета за подпомагане на развитието (ОИСР/КПР) относно минали, настоящи и бъдещи дейности, отчитането в рамките на процеса от Монтерей (стартиращо през пролетта на 2010 г.) и наблюдението на Инициативата за ускорено разделение на задачите, ще оценяват:
- а) доказателствата за (повишена) секторна концентрация от всеки донор от ЕС на национално равнище чрез включване на статистика относно минали, настоящи и бъдещи програмируеми потоци на помощ към дадената страна;
 - б) напредъка във връзка с процесите на разделението на задачите, включително съвместни програми на национално равнище, както и направените изводи;
 - в) кои дейности се предприемат от улесняващите донори в централните служби и на национално равнище за подкрепа на разделението на задачите;
 - г) опита от делегираното сътрудничество;
 - д) по какъв начин донорите от ЕС са включили разделението на задачите в своите процеси на стратегическо планиране;
 - е) доказателствата за намалени съпътстващи разходи чрез разделението на задачите, например чрез подобряване на политическия диалог, рационализиране на предоставянето на помощта и принос към ефективността на помощта и на развитието;
 - ж) ролята на страните партньори и участието на донори извън ЕС.

Процесът на наблюдение ще се координира и оценките ще се обсъждат на техническо равнище и в рамките на Съвета.

Г. Ще сътрудничат в областта на обучението за разделението на задачите

10. Ще предоставят обучение на персонала и насоки, при възможност съвместно, с цел насърчаване на разделението на задачите в централните служби и в страните партньори⁵.

Д. Разпределение на труда между държавите: Намаляване на фрагментирането на помощта и прекомерното увеличаване на донорите

11. Посредством годишния въпросник от Монтерей и на базата на данни на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и Комитета за подпомагане на развитието (КПР) ще споделят и обменят информация относно географската концентрация и приоритетите на държавите и изходите, в т.ч. относно текущи процеси, с оглед да се изготви карта на възможностите за постигане на максимално въздействие от страна на донорите от ЕС или да се осигурят данни за евентуални съвместни национални решения. Комисията ще разпространи всички отговори сред държавите-членки. Комисията ще изготви заедно с държавите-членки и когато е уместно със съдействието на експерти от ОИСР/КПР, подходящи въпроси, които да бъдат включени в годишния въпросник.
12. Всяка година ще провеждат среща на експертно равнище за анализиране и обсъждане на резултатите от обмена на информация с оглед по-специално да се ограничи фрагментирането на помощта между държавите и прекомерното увеличаване на донорите. Целта на този обмен на информация е да се направи необходимото за вземане на национални суверенни решения на базата на добра информираност, в т.ч. като се имат предвид между другото намеренията на другите държави-членки и възможностите за въздействие от страна на ЕС. Тези решения ще имат за цел и съвместно предприемане на мерки за излизане от ситуацията, в която се намират „пренебрегнатите“, и за подобряване на положението на страните партньори, които изостават по отношение на способността да постигнат Целите на хилядолетието за развитие.

⁵ Във връзка с това биха могли да се използват съществуващи инициативи/програми като Train4Dev (Съвместна донорска мрежа за развиване на компетенции). Това е открит форум за донорски агенции и многостранни организации, който наброява повече от 25 членове. Train4Dev работи чрез годишна среща с подгрупи, работещи по приоритетни теми и организиране на съвместно учене и отворени курсове.

13. Това може да се направи например като се предоставят допълнителни ресурси за съответните страни партньори или, като временно решение, като се делегира сътрудничеството на друга държава-членка или на Комисията. Държавите-членки следва да се стремят към по-добра географска концентрация и ясни приоритети, докато Комисията следва да играе по-активна роля в „пренебрегнатите“ страни, като се възползва от глобалното си присъствие.
14. Ще информират редовно Съвета за резултатите от тези ежегодни дейности.
15. В съответствие с Парижката декларация и Програмата за действие от Акра, по време на процеса ще имат предвид следните принципи:
 - а) осигуряване на неутрално или положително въздействие върху цялостния обем на помощите.
 - б) обръщане на специално внимание на онези държави-членки, които са се присъединили към ЕС от 2004 г. насам, които може да подходят към въпроса за междудържавното разделение на задачите по-скоро от входна, отколкото от изходна перспектива.
 - в) незабавно свързване със съответните партньори, когато ЕС има предварително мнение как да се прилага разпределението на труда между държавите, с оглед да се обогати процесът на вземане на решения, като се интегрира гледната точка на партньора.

II. ИЗПОЛЗВАНЕ НА СИСТЕМИТЕ НА СТРАНИТЕ

1. Използването на системите на страните е важно за адаптирането. Програмата за действие от Акра (ААА) изисква от донорите да използват системите на страните като първа възможност, за да улеснят страните партньори при управлението на помощта, да хармонизират подходите на донорите на равнището на конкретните страни и да се адаптират към националните политики, процедури и системи. От донорите се иска също незабавно да споделят плановете си относно начина, по който ще поемат тези ангажименти. В Програмата за действие от Акра се посочва по-нататък, че успешното развитие зависи в голяма степен от капацитета на правителствата да прилагат своите политики и да управляват публичните ресурси чрез собствените си институции и системи. Напредъкът по отношение на подобряването на системите на страните варира значително между отделните страни; а дори когато са налице качествени национални системи, донорите често не ги използват.

2. В Програмата за действие от Акра се дава широко определение на системи на страните. В някои страни партньори ще се наложи да се започне с частично приспособяване към системите на страните, съгласно Програмата за действие от Акра, като същевременно се предприемат необходимите действия за укрепването им и по-пълноценното им използване.
3. Европейският консенсус за развитие поощрява използването на бюджетна подкрепа, където обстоятелствата позволяват, като по този начин системите на страните се използват пълноценно. Понастоящем голяма част от помощта на ЕС за развитие се предоставя по линията на проекти. Следователно, предприемането на мерки за по-пълноценно използване на системите на страните за подкрепа на проекти също е ключов приоритет, като същевременно се работи за по-пълноценно използване на подходи, основани на програми, както се призовава в Парижката декларация и в Програмата за действие от Акра.
4. Въпреки че следващите мерки се отнасят до по-пълноценното използване на системите на страните партньори, подобни подходи могат да се разгледат и във връзка с регионални или други многостранни организации.

ЕС и неговите държави-членки:

A. Ще използват системите на страните като първа възможност

5. Ще преразглеждат редовно портфейлите от помощи с цел да улеснят по-пълноценното използване на системите на страните и да изпълнят ангажимента, заложен в Парижката декларация относно по-честото използване на подходи, основани на програми.
6. Ще правят оценки, които трябва да бъдат представени до юни 2010 г. с цел идентифициране на вътрешни пречки, т.е. от правно, процедурно, политическо, културно естество или свързани с обучението на персонала и т.н., включително определяне на стимули за използване на системите на страните партньори, ще обмислят използването на инструмента за самооценка и ръководството за добри практики относно донорските стимули, разработено от работната група „Ефективност на помощта“, ще анализират действията, които трябва да се предприемат за преодоляване на пречките, така че до края на 2010 г. да се даде възможност на донорите от ЕС да използват по-пълноценно системите на страните, където е приложимо.

7. Когато е възможно само частично приспособяване към системите на страните, ще възприемат плана, бюджета, парламента и доклада⁶ като минимално ниво на използване на системите за цялата програмируема помощ за държавните институции.
8. Ще преразглеждат формата на инструментите за помощта, независимо от вида им, така че използването на системите на страните да се смята за първа възможност, при осигуряване на подходящ контрол и отчетност за помощта за развитие. Мерките, които трябва да се предприемат, включват:
- а) въвеждане на раздел в националните документи по проекти и програми, в който се посочва i) къде може да се използват системите на страните и по какъв начин ще се осъществи това и ii) къде не могат да се използват системите на страните, какви мерки са взети за преодоляване на тази пречка и прозрачно обявяване на причините, поради които системите не се използват,
 - б) за всеки етап на цикъла на планиране, програмиране и проект разглеждане на използването на системите на страните като първа възможност, при идентифициране на възможностите да се използва цялата система на страната или части от нея и
 - в) обмен на информация с правителството на страната партньор, с други донори и съответните заинтересовани участници относно полаганите усилия за по-пълноценно използване на системите на страните.
9. Комисията и държавите-членки ще започнат диалог за съгласуван подход относно бюджетната подкрепа до началото на 2010 г.
10. Ще насърчават по-добро опознаване на предимствата, произтичащи от използването на системите на страните и на рисковете за развитието, когато те не се използват. Работата следва да се осъществи в тясно сътрудничество с работната група „Ефективност на помощта“.

⁶ т.е. цялата тази помощ е включена в стратегическото планиране на разходни агенции, отразена в бюджетен документ, включително приходи и разходи, одобрени от парламента и включени в последващи доклади на правителството.

11. До края на 2010 г. ще съберат примери за добри практики относно практическото използване на системите на страните. Опитът от използването на системите на страните при наблюдението и оценяването следва да се събира с оглед разработването на международни насоки в рамките на съответните форуми.
12. Ще предоставят обучение на персонала и насоки, при възможност съвместно, с цел по-пълноценното използване на системите на страните както в централните служби, така и в страните партньори.⁷
13. Ще подкрепят развитието на капацитета на страните партньори за подобряване на качеството на системите на страните.

Б. Ще предприемат съвместни оценки за насърчаване на използването на системите на страните

14. Ще подкрепят страните партньори в ръководството на съвместни многогодишни работни програми за диагностициране с цел оценка на управлението на публичните финанси, в сътрудничество със специалните екипи на ОИСР/КПР по управление на публичните финанси и възлагане на обществени поръчки.
15. Ще приемат Рамката за измерване на постигнатите резултати (PMF) на Програмата за публични разходи и финансова отчетност (PEFA) като предпочитан инструмент на ЕС при оценката на качеството на управлението на публичните финанси и ще насърчават по-нататъшното ѝ използване и развиване от страните партньори и от донорите в съответствие с ръководството на секретариата на PEFA.
16. Ще работят за хармонизиране на оценките чрез:
 - а) възможно най-пълноценно използване на съществуващите общи инструменти, като се започне с PEFA. В очакване на напълно хармонизиран подход на ЕС, инструментите на Европейската комисия за диагностика, както и тези на държавите-членки са на разположение на всички донори от ЕС;

⁷ Във връзка с това биха могли да се използват съществуващи инициативи/програми, като Train4Dev (Съвместна донорска мрежа за развиване на компетенции).

- б) съвместна работа за по-нататъшно разработване и хармонизиране на методиките за оценка на системите на страните при предоставянето на помощ за проекти въз основа на рамката за измерване на постигнатите резултати на PEFA и международно признати стандарти. За целта Комисията се насърчава да разгледа този въпрос в контекста на предстоящия преглед на финансовия регламент, приложим за общия бюджет на ЕО. Следва да се осигури координация с текущата работа на международно равнище в рамките на работната група „Ефективност на помощта“. Подходите на други донори следва също да се вземат предвид и по-нататъшната работа може да се осъществява чрез съвместни оценки, проучвания и прегледи.
17. Предоставяне на оценките, направени от даден донор от ЕС, на други донори от ЕС с цел избягване на дублиране и излишни изисквания към страните партньори. Например оценките на Комисията в съответствие с нейните финансови разпоредби могат да се предоставят на държавите-членки, за да им послужат при вземането на решения, и обратно, след постигането на подходящи договорености, като се вземат предвид съответните и специфични правни изисквания на държавите-членки.

В. В. Ще подкрепят широко участие на страните и национална отчетност

18. Ще подкрепят ролята на парламентите в бюджетния процес в страните партньори чрез укрепване на техния капацитет, подобряване на достъпността и прозрачността на бюджетните документи и подпомагане на участието на парламентите в обсъждането на финансирането на развитието, включително в рамките на съществуващия диалог със страните партньори. Това включва да се позволи финансовата помощ от донорите от ЕС да подлежи на демократичен контрол съгласно процедурите на страните партньори.
19. Ще подкрепят ролята на парламентите, гражданското общество, медиите, върховните одитни институции и агенциите за наблюдение на обществените поръчки за поемане на отговорност за публичните разходи от страна на правителствата.

Г. Ще наблюдават напредъка, ще правят изводи и ще съобщават резултатите

20. Ще предоставят подбрана ключова информация във връзка с годишния въпросник от Монтерей относно напредъка по отношение на използването на системите на страните за всички видове помощ, както и кратък анализ на причините, поради които не се използват системите на страните, в допълнение към информацията предоставена в мониторинга на Парижката декларация. Отговорите ще бъдат обсъдени през 2010 г. на техническо равнище и в Съвета след публикуване на годишния доклад за последващите действия във връзка с Конференцията в Монтерей. Това следва да доведе до диалог в рамките на ЕС относно по-пълноценното използване на системите на страните и сравнението на практиките съгласно елементите, представени в тези ръководни принципи.
21. Ще участват в диалог със страните партньори и други донори в дадената страна и на международно равнище в съществуващите форуми, по-специално в работната група „Ефективност на помощта“, с цел отчитане на резултатите и напредъка по отношение на използването на системите на страните. На национално равнище ЕС ще насърчава и подкрепя провеждането на прозрачни годишни прегледи под партньорско ръководство, както и обсъждане на използването на системите на страните. Тези обсъждания следва по възможност да се провеждат в рамките на съществуващи съвместни механизми за консултации. Където не съществуват форуми за укрепване на взаимната отчетност относно използването на системите на страните, следва да се подкрепи създаването им. Този диалог следва да има за цел да определи добрите донорски практики и стандартни правителствени процедури за използване на системите на страните, включително за подкрепа на проекти. Съответните заинтересовани участници като парламентите, местните власти, върховните одитни институции, агенциите за наблюдение на обществените поръчки и гражданското общество следва да бъдат включени в диалога, където е уместно. Следва да се предостави подкрепа на механизмите за взаимна отчетност на национално равнище, за да се превърнат във форум, където да се обсъждат ангажиментите за ефективност на помощта, включително използването на системите на страните и където да се приемат действия на местно равнище.
22. Ще започнат или ще продължават диалога със съответните парламенти и национални одитни служби относно използването на системите на страните и неговото въздействие и преимущества.
23. Ще набележат и формулират съвместни послания относно ангажиментите за използване на системите на страните и направените изводи и ще обменят опит, както и ще предоставят информация на широката общественост относно индивидуалните постижения при използването на системите на страните, например от мониторинга на Парижката декларация.

III. ТЕХНИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА ЗАСИЛЕНО РАЗВИВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА

1. В Програмата за действие от Акра се заявява, че без силен капацитет — солидни институции, системи и местен експертен опит — развиващите се страни няма да могат пълноценно да владеят и да управляват своите процеси на развитие. Във връзка с това донорите от ЕС ще се стремят да хармонизират своите подходи към техническото сътрудничество в съответствие с Програмата за действие от Акра и съвместно ще предоставят средства за мобилизиране на експертен опит. Необходимо е хармонизацията да обхване всички аспекти на техническото сътрудничество. Ключовите елементи на подхода на ЕС са ангажирането и водещата роля на страните партньори, основаният на нуждите подход, при който техническото сътрудничество не се предоставя автоматично, както и насочеността към резултати, и фокусът върху развиването на капацитет.
2. Съветът приветства настоящата инициатива на Комисията да систематизира специфичния опит от прехода на някои държави-членки и очаква конкретни предложения във връзка с това до края на 2009 г. Съветът приканва държавите-членки и Комисията да използват, където е уместно, опита от прехода при техническото сътрудничество, както и при по-широки програми за сътрудничество за развитие, с оглед оказване на подкрепа за изграждането на капацитет в страните партньори.

ЕС и неговите държави-членки:

A. Ще насърчават адаптирането, националното управление на техническото сътрудничество и използването на местен и регионален експертен опит

3. Ще адаптират техническото сътрудничество към политиките и плановете на страните партньори и като първа възможност ще използват системите на страните партньори и ще работят чрез институции на страните партньори. В съответствие с Програмата за действие от Акра се използва широк подход към системите на страните с цел:
 - а) използване на съществуващите национални структури за отчетност, канали за финансиране, системи за изпълнение и наблюдение на резултатите и системи за докладване на страните партньори и обвързване на техническото сътрудничество със съществуващия план и бюджет. Донорите ще полагат усилия за хармонизиране на изискванията си за доклади и отчетност и за адаптирането им към системите, използвани от страните партньори.

- б) подпомагане на партньорите за постепенно изграждане на капацитет за създаване на системи под национално управление и укрепване на институциите с оглед цялостно управление на техническото сътрудничество в случаите, където още не е възможно използване на националните системи за техническо сътрудничество.

4. Ще насърчават водещата роля на страните партньори при оценяването на нуждите и определянето на вида техническо сътрудничество, което най-добре съответства на тези нужди. При поискване ще подпомагат партньорите при определянето на нуждите, очакваните резултати и изготвянето на условията за техническото сътрудничество и ще предприемат съвместна подготовка под ръководството на страните партньори. Ако партньорът получава техническо сътрудничество в натура, механизмите за управление и отчетност следва да осигуряват неговата собствена ангажираност.
5. Ще осигурят прозрачност на разходите, свързани с предоставянето на техническо сътрудничество (включително разходите за предоставяне на техническо сътрудничество в натура) и ще следват принципа за поделение на разходите (включително предоставяне на средства от партньорите).
6. Ще адаптират процедурите и разпоредбите на донорите, за да дадат възможност на партньорите да използват местни и регионални ресурси и експертен опит, когато те се считат за подходящи.
7. Ще проучват възможности за договорености за тристранно сътрудничество и институционално двустранно сътрудничество („туининг“) чрез включване на местни и регионални доставчици на техническа помощ. Където е необходимо и възможно, ще укрепват индивидуалния и институционалния капацитет за сътрудничество по оста юг-юг, включително чрез тристранно сътрудничество.

Б. Ще избягват паралелни „екипи за изпълнение на проекти“ и паралелни механизми за стимулиране, произтичащи от донорите

8. Ще избягват създаването на нови паралелни екипи за изпълнение⁸. Ще направят опис на съществуващите екипи за изпълнение на проекти заедно с партньорите, ще извършат критичен анализ на тяхната обосновка и ще съставят пътна карта за поетапното им извеждане или интегрирането им в редовните структури за отчетност, като вземат предвид капацитета на местните партньори.

⁸ Ще се използва определението/критериите за паралелни екипи за изпълнение на проекти, използвано от ОИСР/КПР.

9. Ще разгледат въпросите, свързани със стимулирането, заедно с партньорите като част от развиването на капацитета. Ще използват националните механизми за възнаграждения и стимули по хармонизиран начин или, когато това е невъзможно, ще подпомагат реформирането на съществуващите механизми, по-специално чрез реформиране на гражданския сектор с оглед постигането на устойчива намеса. Ще избягват паралелните механизми за възнаграждения и допълване на възнагражденията.

В. Ще адаптират предоставянето на техническо сътрудничество към условията на нестабилност

10. Ще поемат активна роля за анализиране и разработване на решения, когато партньорите не могат да поемат ръководството в достатъчна степен. Предоставянето и управлението на техническото сътрудничество ще бъдат временни по своето естество и последователни във времето. Техническото сътрудничество ще бъде предоставено по начин, който ще стимулира партньора да се ангажира лично в процеса на това сътрудничество.
11. Ще укрепват вътрешната съгласуваност на предоставянето на техническо сътрудничество, произтичащо от различни национални министерства, напр. сигурност, външни работи, развитие. Тази подкрепа следва да бъде съгласувана и хармонизирана с подкрепата от други донори.

Г. Ще предприемат последващи действия и наблюдение

12. Ще наблюдават и селективно ще докладват за изпълнението на международните ангажименти и ангажиментите на ЕС относно техническото сътрудничество в съответствие с настоящия подход на ЕС. Всяко усилие следва да има за цел осигуряването на участието на страните партньори в наблюдението. Предприетите действия следва да се докладват ежегодно чрез доклада от Монтерей, в допълнение към процеса на мониторинг на Парижката декларация и като се избягва излишното дублиране.
13. Ще използват механизмите на ЕС, включително на национално равнище, както и мрежите за ефективност на помощта и развиване на капацитета за улесняване на прилагането на настоящия подход. Това улесняване може да включва съставянето на насоки с примери за добри практики.
14. Ще участват в цялостното съвместно учене за подобряване на предоставянето на техническо сътрудничество, включително за намаляване на екипите за изпълнение на проекти, чрез съвместни оценки, проучвания и инициативи за управление на знанията, напр. електронни дискуссионни форуми.

15. Ще насърчават активно обучението в рамките на различните мрежи за обучение във връзка с развиването на капацитета. Където е уместно, това може да се направи в партньорство със съществуващи инициативи на ОИСР/КПР, както и с инициативи, организирани от многостранни институции.⁹
16. Широко ще разпространяват този подход на ЕС с оглед приобщаване на заинтересованите участници и осигуряване на подкрепа за прилагането на мерките на ЕС.
17. Ще поощряват връзките с мрежите на КПР и развиването на капацитет, по-специално тези с южно представителство, като Алианса за развиване на капацитет¹⁰, за осъществяване на всички посочени по-горе действия, както и с цел надлежен преглед на напредъка във връзка с подготовката на Форума на високо равнище за ефективността на помощта през 2011 г.

IV. ОТЧЕТНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ

1. Прозрачността и отчетността са основни съставни елементи на ефективността на помощта. В Програмата за действие от Акра страните донори и страните партньори се договориха да предоставят своевременна и подробна информация за текущите и бъдещите потоци на помощта, за да могат развиващите се страни да имат по-точен бюджет, счетоводство и одит. Следователно предприемането на мерки за увеличаване на предоставянето на информация за помощта в системите и процесите на национално равнище е основен приоритет.

⁹ Става дума за инициативи като тези на ОИСР/КПР, LenCD, Train4Dev, както и инициативи организирани от други многостранни институции. Във връзка с Train4Dev вж. бележка под линия 10. Мрежата за обучение във връзка с развиването на капацитета (LenCD) е неформална мрежа от анализатори и практики, насочена към създаването на глобална съвкупност от практики, свързани с развиването на капацитет. Мрежата допринася за повишаване на осведомеността и насърчаване на подкрепата за развиването на капацитета, особено в контекста на Програмата за действие от Акра (ААА).

¹⁰ Алиансът за развиване на капацитет е форум за партньорство, ръководен от южните страни, за политическите ръководители на страните партньори, в рамките на който се обсъждат свързани с капацитета приоритети и предизвикателства, както е посочено в Програмата за действие от Акра. Алиансът за развиване на капацитет включва създатели на политики на високо равнище от страните партньори, донорските агенции и ключови многостранни институции, участващи в развиването на капацитет.

ЕС и неговите държави-членки¹¹:

A. Ще увеличават прозрачността на помощта

2. Публично ще оповестяват информация относно обемите и разпределянето на помощта, следвайки стандартния формат на системата за отчитане на кредиторите на ОИСР/Комитет за подпомагане на развитието (ОИСР/КПР), като се вземат необходимите мерки данните да са международно съпоставими. ЕС и неговите държави-членки ще проучат допълнително възможността за използване на системата за прозрачна помощ (TR AID)¹², за да гарантират, че информацията е лесно достъпна, може да се обменя и евентуално да се публикува¹³:
 - а) В първата фаза, започваща през 2011 г. с оглед на Четвъртия форум на високо равнище относно ефективността на помощта в Пусан, на доброволна основа, при свобода на избор на формата на данните;
 - б) На основата на оценката на опита им през първата фаза, която ще се осъществи до края на 2012 г., ЕС и неговите държави-членки ще решат дали да въведат пълния вариант на TR AID в целия ЕС.
3. Като зачитат националните цикли на изготвяне на програми на държавите-членки, ще предоставят на държавите-членки на ЕС, на страните партньори и на секретариата на ОИСР/КПР ориентировъчна прогнозна информация относно разходите за развитие на национално равнище, на годишна основа, като се започне в края на 2011 г.:

¹¹ За онези държави-членки, които още не са членки на ОИСР/Комитет за подпомагане на развитието (ОИСР/КПР), това ще се изпълни, като се вземат предвид стъпките, необходими за подобно докладване и предоставяне на прогнозна информация относно разпределението на помощта. Когато докладват и публично разкриват информацията за обема и разпределението на своята помощ, тези държави-членки ще се стремят да следват съответните методологии, установени от ОИСР/КПР.

¹² TR-AID е онлайн система, която в момента са използва от Комисията и която комбинира данни от многобройни източници и предоставя лесен достъп до изчерпателна информация, така че данните да могат да бъдат използвани за докладване или при вземането на решения.

¹³ В Правилника за използване на TR AID, който предстои да бъде изготвен съвместно от ЕС и участващите държави-членки, ясно ще е посочен характерът на предоставените данни, напр. предварителни и ориентировъчни или потвърдени и окончателни.

- а) Въз основа минимум на проучването на КПП на методологията на донорите за планиране на бъдещи разходи се оповестяват данни за период от три до пет години напред относно глобалните разходи за помощ, когато са налични, но като се работи за пълно спазване на изискванията;
 - б) Оповестява се разпределянето на помощта за период най-малко от три до пет години напред за всеки отделен сектор, когато има налични данни, но като се работи за пълно спазване на изискванията.
 - в) Работи се за предоставянето на прогнозни данни на страни партньори за одобрени проекти, като например във формата, предложен от системата за отчитане на кредиторите на КПП или от Инициативата за прозрачност на международната помощ (ИПМП).
- 4. Ще предоставят на страните партньори информация, поотделно за всички съответни потоци от помощ, така че да се даде възможност на страните партньори да включат помощта в националните си бюджетни документи и по този начин да улеснят прозрачността по отношение на парламентите, гражданското общество и гражданите.
 - 5. Ще насърчават засиления капацитет на ОИСР/КПП за редовно предоставяне на статистически данни и анализи за глобалните потоци на помощта, своевременно и в открит формат, достъпен за обществеността.
 - 6. Ще насърчават по-активното сътрудничество между международни инициативи за прозрачност на помощта, включително ИПМП, и ОИСР/КПП, като се работи за консенсус по общ международен стандарт.
 - 7. Призовават Комисията да превърне годишния доклад на ЕС относно финансирането за развитие в образец на прозрачност и отчетност, като се използва въпросникът от Монтерей за проследяване на напредъка на централно и на национално равнище.
 - 8. Ще насърчават по-голямата прозрачност като въпрос от основен приоритет в многостранните институции за развитие, включително системата на ООН и банките в областта на развитието, както и спрямо други партньори, които финансираме.

Б. Ще засилват взаимната и националната отчетност

ЕС и неговите държави-членки, при отговорността и под ръководството на страните партньори, и когато е възможно, при включването на всички донори:

На национално равнище:

9. Ще насърчават установяването на съвместна рамка за наблюдение на съответните съвместни ангажименти на страните донори и страните партньори във връзка с ефективността на помощта, като доразвиват съществуващите системи и процеси, като например формата и извлечените поуки от мониторинга на Парижката декларация и публичните разходи и финансовата отчетност (PEFA)¹⁴, когато е възможно¹⁵:
 - а) Делегациите на ЕС ще организират срещи за определяне на донора, който ще започне обсъждането на въпроса, свързан с взаимната отчетност; Ще се търсят полезни взаимодействия с Инициативата за ускорено разделение на задачите.
 - б) Делегациите на ЕС заедно с държавите-членки ще идентифицират рамки за оценка на изпълнението в страните партньори. Където такива още не съществуват, ЕС ще помогне за бързото им създаване под ръководството на страната партньор, в рамките на приоритетите и целите на страните партньори, а където съществуват, ЕС ще работи за тяхното укрепване според необходимостта с цел редовен преглед на изпълнението на страната донор и на страната партньор по отношение на техните ангажименти на национално равнище за ефективност на помощта. Държавите-членки ще насърчат страните партньори да поемат ръководството на процеса.

¹⁴ В рамките на инициативата за публични разходи и финансова отчетност (PEFA), лансирана през 2005 г., беше разработена Рамката за измерване на постигнатите резултати на управлението на публичните финанси (PFM), която представлява инструмент за оценка въз основа на показатели. Докладите на PEFA, които бяха изготвени за повече от 60 страни, предоставят подробни отчети за функционирането на системите за управление на публичните финанси в различни измерения.

¹⁵ В случай на страни кандидатки и на потенциални кандидатки годишният доклад за предприєдинителната помощ и комитетите за съвместен мониторинг образуват основата, на която ще се опре рамката за оценка на изпълнението. Тези инструменти могат да бъдат изменени, за да предоставят по-систематично подходящи данни като финансови анализи и данни относно поетите ангажименти в областта на ефективността на помощта.

- в) С цел осигуряване на приложимост, ефикасност и ефективност рамката за съвместна оценка на изпълнението следва да се основава на следните ръководни принципи:
- Избягване на дублирането: тя следва да се осъществява в рамките на действащите съвместни консултативни механизми, когато такива вече са въведени, и може постепенно да бъде развита в съответствие с местния контекст и наличния капацитет;
 - Приобщаване: следва да се цели приобщаването на всички донори, независимо от използваните ред и условия на помощта, както и на националните бюджетни органи;
 - Взаимност: рамката следва да обхваща както ангажиментите на донорите, така и на страните партньори;
 - Съпоставимост: рамката следва да следи изпълнението от страна на отделните донори по съпоставим начин;
 - Редовност: оценките следва да се извършват редовно, в съответствие със системите и графика на страната партньор;
 - Доброволно докладване: донорите и правителствата следва да поемат ангажимент за редовно предоставяне на данни за техните операции в страната спрямо определени на местно равнище критерии.
- г) Рамките за съвместна оценка на изпълнението следва да бъдат оценявани от делегациите на ЕС и държавите-членки своевременно, за да може първите резултати от съвместната оценка на национално равнище да бъдат обменени до ноември 2011 г. и да се извършат необходимите корекции, заедно със страната партньор, като се вземе предвид текущата работа на ОИСП/КПР.
- д) Изпълнението на съвместните ангажименти ще бъде включено в текущите разговори между донорите и страните партньори на равнище на проектите, секторите и на държавите. ЕС ще използва диалога за политиката, за да насърчи обществения дебат, така че донорите и правителствата да поемат отговорност.

10. Ще подкрепят ролята на организациите на гражданското общество, включително женските организации, както и медиите, органите на местното управление, парламентите и националните институции за одит, в търсенето на отговорност от правителствата на страните партньори и от донорите, включително предоставяне на необходимото подпомагане за развитие на капацитет. ЕС и неговите държави-членки ще подпомагат по-приобщаващи рамки за засилено участие на страните партньори, включително местните власти, парламентите, гражданското общество и частния сектор.
11. Ще проучат доколко е осъществимо изготвянето на предложения през 2011 г. за по-нататъшни действия относно засилването на националната отчетност, която има ключово значение за осигуряване на ефективно управление, води до по-добра взаимна отчетност и в крайна сметка е най-добрата гаранция за ефективно използване на средствата за развитие. Тези предложения ще се основават на очертаване и анализ на добрите практики в областта на националната отчетност и ще вземат предвид текущата работа на Работната група за ефективност на помощта и GOVNET¹⁶ към ОИСР/КПР.
12. Когато ЕС и/или неговите държави-членки вече са поели ангажимент или решат да поемат ангажимент в отделни процеси на взаимната отчетност на национално равнище, за да осигурят постигането на бързи и видими резултати, докато текат по-всеобхватни преговори, ЕС и/или тези държави-членки ще правят необходимото такива процеси да насърчават и да полагат основата на всеобщо споразумение за взаимна отчетност.

¹⁶ Мрежата на КПР относно управлението (GOVNET) цели подобряване на ефективността на съдействието на донорите в подкрепа на демократичното управление в развиващите се страни. Тя предоставя форум за членовете на КПР и страните партньори за идентифициране на добрите практики и за изготвяне на политика и инструменти за анализ.

На международно равнище:

ЕС и неговите държави-членки:

13. Ще координират своята позиция в рамките на обсъждания относно международната взаимна отчетност в различни форуми, включително във форума за сътрудничество за развитие на ООН, Работната група за ефективност на помощта и КПР. Това включва подпомагане на усилията на Форума за сътрудничество по въпросите на развитието относно взаимната отчетност.
 14. Ще интегрират заключенията на националните рамки за взаимна отчетност на съответните страни партньори в партньорските проверки на донорите, извършвани от КПР.
-

**Списък на страни от Инициативата за ускорено развитие и улесняващи/подкрепящи
донори**

Държави донори от ЕС	Водещ фактор в:	Подкрепящ фактор в:
BE	Бурунди	-
CZ	-	Монголия, Молдова
DE	Буркина Фасо, Камбоджа, Гана, Сиера Леоне (съвместно с IE), Замбия	Камерун, Мозамбик, Танзания, Уганда
DK	Бенен, Боливия (съвместно с ES), Кения	Бангладеш, Буркина Фасо, Камбоджа, Гана, Мозамбик, Никарагуа, Танзания
FR	Камерун, Централноафриканска република, Мадагаскар, Мали (съвместно с NL)	Буркина Фасо, Гана, Мозамбик, Сенегал, Виетнам
IE	Сиера Леоне (съвместно с DE)	Етиопия, Мозамбик, Уганда Танзания, Виетнам
IT	Албания	Боливия, Етиопия, Кения, Мозамбик, Сенегал
LU	-	Никарагуа, Буркина Фасо
NL	Бангладеш (съвместно с EO), Мали (съвместно с FR), Мозамбик	Бенин, Боливия, Буркина Фасо, Бурунди, Гана, Мозамбик, Никарагуа, Сенегал, Танзания, Уганда, Замбия
ES	Боливия (съвместно с DK), Хаити	-
PT	-	Мозамбик
SE	Сърбия, Украйна	Бангладеш
SI	Бившата югославска република Македония	-
UK	Киргизка република, Руанда	Етиопия, Кения, Молдова, Сиера Леоне
EO	Бангладеш (съвместно с NL), Етиопия, Никарагуа, Танзания, Виетнам	Бенин, Боливия, Бурунди, Камбоджа, Централноафриканска република, Гана, Хаити, Лаос, Малави, Мали, Мозамбик, Замбия